

הכנסת העשרים וארבע

יוזמת: חברת הכנסת חוה אתי עטייה

פ/24/1792

הצעת חוק הקמת מאגר מידע דיגיטלי בנושא הכשרות מקצועיות, התשפ"א-2021

- מטרה 1. מטרתו של חוק זה לייעל את מערך ההכשרה המקצועית על מנת להכשיר עובדים בהתאם לצרכים הקיימים בשוק העבודה.
- הגדרות 2. בחוק זה –
"המשרד" - המשרד העבודה, הרווחה, והשירותים החברתיים;
"השר" – שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.
- חובת הקמת מאגר 3. המשרד יקים מאגר מידע שיכלול מידע בתחום ההכשרות המקצועיות. מידע
- תכני מאגר המידע 4. (א) מאגר המידע יכלול את המידע המפורט להלן:
(1) מידע בדבר צרכי שוק העבודה מבחינת הכשרות מקצועיות, אשר יכלול בין היתר, את כמות ותמהיל המקצועות הדרושים במשק והמיומנויות הנחוצות למקצועות אלו;
(2) איסוף וניתוח נתונים סטטיסטיים אודות מועמדים, תלמידים ובוגרים של מערך ההכשרות המקצועיות וכן מידע על התקציבים המוקצים בפועל להכשרתם;
(3) קביעת מדדי ביצוע רלוונטיים של ספקי מערך ההכשרות המקצועיות, אשר יכלול, בין היתר, את שיעורי מקבלי תעודת המקצוע (שיעור הדפלוס), שיעורי ההשתלבות במקצוע שרכשו וכן את כושר ההשתכרות של בוגרי ההכשרות המקצועיות;
(4) תכני הלימוד הפדגוגיים והמעשיים הנלמדים בכל מקצוע במסגרת מערך ההכשרות המקצועיות;
(5) מדידה שוטפת של שיעור אי-ההלימה בין תחום הלימודים למקצוע התעסוקה בפועל במשק;
(6) מחקרים אודות מגמות עתידיות בשוק העבודה ומודלים של הכשרות מקצועיות ברחבי העולם והתאמתם לצרכי המשק הישראלי.

(ב) באיסוף הנתונים עבור מאגר המידע ייעזר האגף בארגוני מעסיקים, ארגוני עובדים, משרדי הממשלה, מכוני מחקר בארץ ובחוץ לארץ ובאנשי אקדמיה.

קבלת מידע 5. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה תעביר למשרד אחת לשנה, בסמוך להגשת מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הדוח כאמור בסעיף 6, מידע הדרוש לו לשם מאגר המידע.

הגשת דוח שנתי 6. המשרד יגיש לשר אחת לשנה דוח על סמך מאגר המידע ובו יכללו פרטי המידע הבאים :

(1) תכנית עבודה שנתית הכוללת יעדים ומטרות לפעולה בתחום ההכשרה המקצועית ;

(2) פירוט עדכני של הרכב המקצועות הדרושים במשק, מנעד הכישורים הנדרשים לכל מקצוע ותכני הלימוד אשר דרושים להילמד בכל מקצוע ;

(3) רשימת ספקי הכשרות מקצועיות אשר בוגריהם השתלבו בצורה המוצלחת ביותר, על פי מדדי הביצוע הרלוונטיים כאמור בסעיף 4(א)(3) ;

(4) תחזיות למגמות עתידיות בשוק העבודה בהתאם למחקרים והמלצות להערכות אליהן במערך ההכשרות המקצועיות ;

(5) תכניות לעידוד ותמרוץ דורשי העבודה במשק להשתתפות במערך ההכשרות המקצועיות.

פרסום הנתונים 7. המשרד יפרסם באתר האינטרנט שלו נתונים המבוססים על מאגר המידע אודות הכשרות מקצועיות ובכלל זה מגמות מקצועיות בשוק העבודה, הביקוש בשוק העבודה למקצועות שונים, רמת השכר בכל מקצוע ודרישות ההסמכה.

ביצוע ותקנות 8. השר ממונה על חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

ד ב ר י ה ס ב ר

ההתמודדות עם משבר נגיף הקורונה גררה עלייה חדה בשיעורי האבטלה בישראל וכתוצאה מכך ייקח זמן רב לענפים מסוימים בשוק העבודה להשתקם ולחזור לפעילות מלאה. ברי כי עובדים רבים במשק הישראלי יזדקקו להסבות מקצוע ולמתן הכשרות מקצועיות על ידי המדינה, לשם החזרת עובדים רבים ככל האפשר למעגל העבודה ולהורדת שיעורי דורשי העבודה בישראל.

ואולם, מערך ההכשרות המקצועיות הנוכחי בישראל אינו מותאם למציאות הנוכחית ולוקה בחוסר מידע מהותי. מצב זה גורם לאובדן חמור של הפוטנציאל האנושי הרב הקיים בשוק העבודה הישראלי. לכן, יש צורך דחוף בייעול מערך ההכשרות המקצועיות, הנמצא כיום באחריות משרד העבודה, הרווחה, והשירותים החברתיים.

לשם כך, עוסקת הצעת החוק בשלב ראשון בייעול המערך לרבות הקמת מאגר מידע מקצועי, בשיתוף הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אשר יכלול בתוכו, בין היתר, את המגמות הנוכחיות בשוק העבודה, המקצועות הדרושים במשק והכישורים הנדרשים עבור כל מקצוע. כל זאת, בשיתוף ארגוני המעסיקים המובילים בישראל, אשר הם הגופים המקצועיים ביותר והנדרשים על מנת לזהות מגמות אלה. בנוסף, קובעת הצעת החוק הגשת המלצות שנתיות לשר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים על בסיס מאגר המידע, בסמוך לדיוני התקציב. לבסוף, מוצע כי יוקם אתר אינטרנט שקוף לציבור, על סמך מאגר המידע, על מנת לאפשר לאזרחים המעוניינים בכך להחליט אודות עתידם המקצועי. הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברת הכנסת אורנה ברביבאי (פ/1862/23) ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת ולדימיר בליאק (פ/56/24).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ג' באב התשפ"א (12.07.2021)